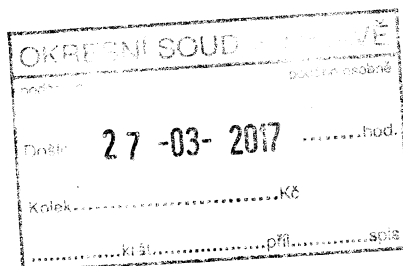

5T 41/2016

4 To 8/2017-221

U s n e s e n í

Krajský soud v Brně projednal ve veřejném zasedání konaném dne 7. března 2017 odvolání obžalovaného **Adama Benjamina Bartoše**, nar. v , trvale bytem , proti rozsudku Okresního soudu v Jihlavě ze dne 20.10.2016, č.j. 5T 41/2016-183, a rozhodl **t a k t o** :

Podle § 256 tr. řádu se odvolání obžalovaného **z a m í t á** .

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přečinem hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a přečinem podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) tr. zákoníku, kterých se měl dle skutkových zjištění nalézacího soudu dopustit tak, že společně s Ladislavem Zemánkem, ohledně něhož bylo trestní řízení pravomocně skončeno, dne 31. 3. 2015 v lese nedaleko areálu U Březiny v blízkosti obce Polná, okr. Jihlava, u symbolického hrobu Anežky Hrůzové, z jejíž vraždy byl viněn židovský mladík Leopold Hilsner a jež ve své době vyvolala v Evropě antisemitistické nálady známé pod jménem „hilsneriáda“, umístili s cílem hanobit židovský národ a vyvolat vůči němu nenávist, informační tabulku s textem, který předtím společně vytvořili: „*Na tomto místě byla o Velikonocích 1899 brutálně zavražděna nevinná dívka Anežka Hrůzová. Její smrt český národ semkla a s naléhavostí mu ukázala nutnost řešení židovské otázky. Židovská otázka nebyla dosud uspokojivě vyřešena. Jménem Národní demokracie Adam B. Bartoš a Ladislav Zemánek 31. 3. 2015*“, přičemž uvedenou tabulku následně vyfotili a tuto fotografii s jasně viditelným textem tabulky poté publikovali dne 2. 4. 2015 na veřejně přístupných internetových stránkách www.narodnidemokracie.cz. společně s textem, v němž mimo jiné uvedli: „*Představitelé národní demokracie se v úterý 31. března vydali do Polné, navštívili hrob Anežky Hrůzové i místo, kde byla o Velikonocích 1899 zavražděna, a setkali se s občanským aktivistou Erikem S. a nakladatelem Pavlem K. Společně si tak připomněli památku nevinné dívky, za jejíž vraždu byl odsouzen polenský Žid Leopold Hilsner. Tento hrůzný čin vyvolal značnou odezvu v nejširších vrstvách českého národa, semkl jej a výrazně přispěl k přesvědčení o nebezpečnosti a škodlivosti židovského živlu. Ať už to*

s vraždou Anežky Hružové bylo jakkoli, nezpochybnitelným faktem zůstává, že tzv. hilsneriáda se stala symbolem a výmluvným svědectvím o zdravém stavu tehdejšího národního společenství, jež se instinktivně postavilo proti židovské zvlí, nadvládě a hrozbě. Ta bohužel přetrvává dodnes. Přes velmi nepříznivé počasí do Polné dorazili předseda Národní demokracie Adam B. Bartoš, místopředseda strany Ladislav Zemánek a předseda ekonomické komise Zdeněk L . Návštěvy využili k prohlídce města, v rámci níž zavítali i do bývalého židovského ghetta a na židovský hřbitov. V nedalekém lese Březince pak položili květiny na symbolický hrob Anežky Hružové a doplnili stávající informační tabuli, tradičně opatřenou vlajkou Evropské unie, svou vlastní, neboť ta věrněji odráží skutečný stav věcí. Boj proti lži nutno vést na všech frontách!“

Za tuto trestnou činnost byl obžalovanému podle § 43 odst. 1 a § 356 odst. 3 tr. zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 roků.

Proti rozsudku podal odvolání obžalovaný, směřující do všech výroků napadeného rozsudku. V podrobném písemném odůvodnění odvolání, vypracovaném obhájcem, obžalovaný nalézacímu soudu vytýká, že napadený rozsudek trpí vadou nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nesprávného právního posouzení věci. Obžalovaný namítá, že nalézací soud své klíčové skutkové zjištění založil na tom, co dříve spoluobžalovaný Zemánek uvedl ve své stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, což je nepřipustné. Ani tak však z ničeho nevyplývá, kdo je autorem předmětného textu, publikovaného na internetu, jak proběhla jeho redakce a do jaké míry na něm obžalovaný participoval. Toto by mohlo být přičítáno pouze straně Národní demokracie jakožto právnické osobě, nikoliv však obžalovanému. Obžalovaný dále namítá, že si nalézací soud nesprávně pokládal otázku, co obžalovaný předmětným textem sledoval. Tato úvaha je lichá, když trestněprávně relevantní je pouze působení projevu na veřejnosti. Názor vtělený do věty, že židovská otázka nebyla uspokojivě vyřešena, není způsobilý vyvolat v recipientech nenávist k židovskému etniku ani toto hanobit. Konečně obžalovaný poukazuje na politické konotace svého trestního stíhání, na svobodu projevu zakotvenou v čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen LZPS), jakož i na čl. 5 Ústavy České republiky. Obžalovaný tak navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a sám rozhodl tak, že jej obžaloby v celém rozsahu zproští, když v případě prvního skutku tento není trestným činem, v případě druhého skutku nebylo prokázáno, že se tohoto dopustil obžalovaný.

Odvolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou a obsahovalo veškeré náležitosti odvolání dle § 249 odst. 1 tr. řádu. Odvolací soud neshledal důvody pro jeho odmítnutí nebo zamítnutí ve smyslu § 253 odst. 1, 3 tr. řádu. Z podnětu podaného odvolání tak v souladu s ustanovením § 254 odst. 1, 3 tr. řádu napadený rozsudek přezkoumal ohledně všech výroků, týkajících se obžalovaného Adama Benjamina Bartoše, jelikož proti všem bylo podáno obžalovaným odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad.

V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, bylo důsledně postupováno v souladu s ustanoveními trestního řádu, zejména pak s těmi, které mají zabezpečit řádné objasnění věci a právo obžalovaného na obhajobu. Řízení není zatíženo žádnými podstatnými

vadami, které by mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku. Nebyl proto shledán důvod pro zrušení rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu.

Soud prvního stupně svá skutková zjištění rozvedl v souladu s ustanovením § 125 tr. řádu. Skutkový děj byl zjištěn správně, tj. bez důvodných pochybností, v rozsahu nutném pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. řádu). Odvolací soud doplnil dokazování listinami předloženými státním zástupcem, intervenujícím u soudu prvního stupně, a to článkem s titulkem *Na okraj „kauzy v Polné“* ze dne 14.4.2015, který byl publikován na internetových stránkách abbartos.wordpress.com, článkem *Národní demokraté v Polné!*, který byl dne 14.4.2015 publikován na internetových stránkách cechycechum.wordpress.com a konečně fotokopii měsíčníku *Národní demokracie* č. 4, ročník I., z 30.4.2015. Dalším návrhům na doplnění dokazování u veřejného zasedání, tak jak byly předneseny obhájcem obžalovaného, odvolací soud nevyhověl, když dospěl k závěru, že navržené důkazy by nemohly k meritu věci přinést ničeho podstatného a dokazování bylo provedeno v dostatečném rozsahu ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu.

Soud prvního stupně zhodnotil důkazy tak, jak mu to ukládá ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu. Je třeba zdůraznit, že je právem soudu prvního stupně hodnotit provedené důkazy a odvolacímu soudu nepřísluší zasahovat do volného hodnocení důkazů soudem prvního stupně, pokud není v rozporu se zásadami formální logiky, pokud nejde o případ důkazů opomenutých či pokud zjištěný skutkový stav není v extrémním rozporu s obsahem provedených důkazů. To však v tomto případě odvolací soud nezjistil.

Z hodnotící části odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že nalézací soud svůl závěr o vině obžalovaného (a dříve spoluobžalovaného Zemánka) založil nikoliv na jediném důkazu. Pokud jde o samotné vyvěšení předmětné tabulky dne 31.3.2015 v Polné, obžalovaný se k tomuto jednání doznal. Popřel, že by následně na internetových stránkách *Národní demokracie* publikoval text vymezený ve skutkové větě napadeného rozsudku. Soud prvního stupně této obhajobě obžalovaného neuvěřil a v tomto směru mu nelze ničeho vytknout. Přestože nutno podanému odvolání přisvědčit, že za usvědčující důkaz vůči obžalovanému nelze považovat vyjádření dříve spoluobžalovaného Zemánka v rámci stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, i tak však, po doplnění dokazování, má odvolací soud za to, že skutková zjištění soudu prvního stupně ohledně účasti obžalovaného na publikaci předmětného textu jsou správná.

Odvolací soud ponechává stranou důkazy shora uvedenými články z internetových domén abbartos.wordpress.com a cechycechum.wordpress.com, a to právě s ohledem na skutečnost, že jde o materiály z veřejné internetové sítě, kde by zjišťování, kdo tyto texty publikoval, nepochybně vyžadovalo doplnění dokazování. Takové doplnění dokazování však bylo shledáno (jak uvedeno shora) nadbytečným za situace, kdy byl proveden důkaz i kopií tištěného periodika měsíčníku *Národní demokracie* č. 4 z 30.4.2015. Zde na str. 4 je uveřejněn článek s titulkem *Národní demokraté v Polné*, který prakticky doslova shoduje s předmětným textem vymezeným ve výrokové části napadeného rozsudku, publikovaným dne 2.4.2015 na veřejně přístupných internetových stránkách www.narodnidemokracie.cz. Zároveň z tiráže tohoto periodika bylo zjištěno, že vydavatelem je právě obžalovaný Adam Benjamin Bartoš jako fyzická osoba.

Uvedené, tedy že obžalovaný prokazatelně dne 30.4.2015 zveřejňuje obsahově i stylisticky totožný text v tištěném periodiku, logicky podporuje závěr soudu prvního stupně, že to byl právě obžalovaný, kdo předmětný text na internetových stránkách www.narodnidemocracie.cz. publikoval, přičemž i úvaze nalézacího soudu, že k uvedenému závěru dospěl také s ohledem na krátký časový úsek mezi návštěvou obžalovaného v Polné a publikací článku, lze přisvědčit zejména za situace, kdy obžalovaný je předsedou strany Národní demokracie a nelze si představit, že by pak jakýkoliv text na jejich stránkách byl zveřejněn bez výslovného pokynu či souhlasu obžalovaného jako předsedy strany.

Odvolací soud tedy nejen, že skutkové závěry nalézacího soudu ve světle zásady volného hodnocení důkazů respektuje, ale zcela se s nimi ztotožňuje a ve zbytku na hodnotící pasáži odůvodnění napadeného rozsudku (č.l. 8-9) odkazuje.

Správně zjištěný skutkový stav soudem prvního stupně se náležitým způsobem odrazil i v tom, jak bylo jednání obžalovaného právně kvalifikováno.

Nelze přisvědčit podanému odvolání, že obžalovaný byl uznán vinným dvěma skutky, tedy jednak jednáním z 31.3.2015, které spočívalo v samotném vyvěšení informací tabulky, a jednak následnou publikací předmětného textu 2.4.2015 na internetových stránkách www.narodnidemocracie.cz. Z napadeného rozsudku nic takového nevyplývá, ba právě naopak. Byť byl obžalovaný uznán vinným dvěma skutky *de iure* (svým jednáním naplnil v jednočinném souběhu skutkovou podstatu dvou přečinů), těchto se dopouští jediným skutkem *de facto*, způsobem vymezeným ve skutkové větě napadeného rozsudku.

Je nabíledni, že pouze vyvěšení předmětné informační tabulky u hrobu Anežky Hružové by stěží samo o sobě naplnilo skutkovou kteréhokoliv z žalovaných přečinů. Návštěva obžalovaného dne 31.3.2015 v Polné však rozhodně neměla za cíl uctění památky Anežky Hružové, která byla zavražděna r. 1899. Cíl této návštěvy a současně motiv trestné činnosti obžalovaného, tedy umístění informační tabulky a následná propagace takového jednání veřejně přístupnou počítačovou sítí, byl jednoznačně politický. Odvolací soud ve shodě se závěry znalce Zouhara konstatuje, že nic jako „židovská otázka“ v naší občanské společnosti, založené na demokratických hodnotách, neexistuje, stejně jako neexistuje otázka polská, německá, rakouská, apod.; obžalovaný tento termín, objevující se namnoze v literatuře 19. století, záměrně reinkarnuje, případnému čitateli předmětné tabulky v souladu se svým světonázorem vsugerovává opak – tedy že existuje hluboce zakořeněný problém v souvislosti s tím, že Židé byli a jsou po staletí obyvateli území, na němž se dnes rozkládá Česká republika. Samotný případ Anežky Hružové je pro obžalovaného zcela marginální, osoba Leopolda Hilsnera mu slouží pouze jako příklad a personifikace jím tvrzené škodlivosti židovského elementu. Vyloženě nepravdivá tvrzení, která obžalovaný zveřejnil na internetových stránkách www.narodnidemocracie.cz, a sice, že:... *židovská otázka nebyla dosud uspokojivě vyřešena ... tento hrůzný čin ... výrazně přispěl k přesvědčení o nebezpečnosti a škodlivosti židovského živlu... tzv. hilsneriáda se stala symbolem a výmluvným svědectvím o zdravém stavu tehdejšího národního společenství, jež se instinktivně postavilo proti židovské zvlí, nadvládě a hrozbě, ta bohužel přetrvává dodnes...*, pak nelze označit jinak než jako hrubě urážlivý projev směřující k hrubému znevážení židovského

národa, naplňující co do objektivní stránky zákonné znaky přečinu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, a současně jako projev, který měl (zejména s poukazem na údajné židovské nebezpečí a hrozbu) u svých adresátu vzbudit k židovskému národu nenávisť, čímž obžalovaný naplnil i objektivní stránku přečinu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku.

Obžalovaný se trestné činnosti dopouští ve zřejmém úmyslu přímém dle ust. § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, jak správně uzavírá nalézací soud. I zde nutno zcela odmítnout odvolací námitku, že si nalézací soud nesprávně pokládal otázku, co obžalovaný předmětným textem sledoval. Pro posouzení trestní odpovědnosti obžalovaného je otázka zavinění jakožto subjektivní stránky skutkové podstaty zásadní, a tuto lze mimo jiné dovést právě i z motivu jednání obžalovaného. Obžalovaný chtěl způsobem v trestním zákoně uvedeným ohrozit, resp. porušit zájem společnosti na ochraně základního lidského práva – rovnosti lidí bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Tento závěr je odůvodněn nejen samotným způsobem spáchání skutku, ale právě i nepochybnou politickou motivací jednání obžalovaného. Sám obžalovaný ostatně nijak nezastíral, že je osobou politicky aktivní, přičemž z provedeného dokazování, a to nejen ze znaleckého posudku znalce Zouhara, jsou jeho xenofobní a antisemitské politické postoje zřejmé.

Konečně nutno zásadně odmítnout i odvolací námitku obžalovaného, že jeho odsouzení je výsledkem politické objednávky. Ústavní soud ČR se ve své rozhodovací praxi opakovaně deklaroval principy tzv. bránící se demokracie, jejichž právní aplikace je opodstatněná s přihlédnutím k historickým zkušenostem s nacistickou a komunistickou totalitou v celoevropském kontextu. Postoje a názory obžalovaného jsou ve své podstatě extrémistické, menšinové. V demokratické společnosti je i menšině přiznááno právo na vlastní politický postoj, toto právo ovšem nelze spojovat s každým libovolným postojem, postrádajícím pozitivní sociální podtext. *Právo menšiny na vyjádření jejího politického postoje nesmí být zaměňováno za právo libovolnými prostředky hlásat zlo. Přes nepochybnost garance základních práv a svobod (včetně svobody projevu dle čl. 17 LZPS) je právem i povinností demokratického státu přiměřenými prostředky bránit sebe sama před útoky těch, kteří popírají a zpochybňují základní demokratické hodnoty.* (srov. IV. ÚS 2011/10).

Útočil-li obžalovaný na ústavně zaručenou zásadu rovnosti, zakotvenou v čl. 3 odst. 1 LZPS, způsobem popsáním ve skutkové větě napadeného rozsudku, tedy na samotné základy demokratického právního státu, nemůže se dovolávat ochrany svobody projevu dle čl. 17 LZPS ani ochrany politické soutěže, zakotvené v čl. 5 Ústavy ČR.

Pochybení nalézacího soudu nebylo zjištěno ani pokud jde o výrok o uložení trestu. Obžalovanému byl uložen trest odnětí svobody v dolní polovině zákonné trestní sazby ust. § 356 odst. 3 tr. zákoníku, navíc podmíněně odložený na kratší zkušební dobu v trvání 2 let. Rozhodně se tak nejedná o trest, který by byl trestem nepřiměřeně přísným. Lze konstatovat, že soud prvního stupně se při ukládání trestu řídil všemi hledisky ustanovení § 38 odst. 1, § 39 odst. 1, 3 tr. zákoníku.

S ohledem na shora uvedené nezbylo než podané odvolání zamítnout podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. b/cc trestního řádu).

Lze však proti němu podat dovolání (§ 265a odst. 1 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu):

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a, trestního řádu),
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí, uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, musí být uvedeno (§ 265f odst. 1 trestního řádu):

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a-1) nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 tr. řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání **činí 10.000,- Kč.** (§ 3a vyhl. č. 312/1995 Sb.).

Krajský soud v Brně
dne 7. března 2017

Mgr. Adam Kafka v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Brázdová

